

Datum: 21.02.2018

Zadeva: Nabor tematskih vsebin za pripravo publikacije »Monografije občine Črnomelj«

1. Nesnovna dediščina:

- Kulinarika prebivalcev občine Črnomelj – posebnosti,
- običaji/folklor prebivalcev občine Črnomelj,
- znanja/obrtni prebivalcev občine Črnomelj,
- pisanice in
- drugo primerno.

2. Arheologija

- Črnomelj mesto – zbirna karta vseh najdišč in razvoj mesta do 1500
- Pusti Gradec in Nerajski Cirknik
- Rožanec
- Stražnji vrh (sv. Miklavž), Rodine in Sv. Križ (KŽG naselbina s ruševino gotske cerkve).

3. Arhitektura in kulturna krajina

- Cerkev: Rodine, Stražnji vrh, Žeželj, pravoslavna cerkev v Miličih.
- Mestno jedro Črnomelj: grad, MMZ (Mirana Jarca 3), župnijska cerkev, Sv. Duh, posamezni ambianti (trg pred Posojilnico, trg pred sv. Duhom), lahko tudi Korenova in Sinkovičeva hiša, vendar ni bilo nič narejenega, prenovljenega, kulturni dom in Griček in drugo.
- Tradicionalna arhitektura : uskoški dvor (Žuniči), kot posebna oblika domačije, belokranjski pod, belokranjska in kočevarska hiša, zidanica, hiše in drugo.
- Etnološka dediščina , na primer Vodenica, domačija na Tanči gori in drugo.
- Vsekakor je potrebno poudariti pomen videnja krajine z vode (pogledi s Kolpe, Dobljice, ...)

4. Tehniška dediščina in memorialna dediščina - Judita Podgornik Zaletelj:

- Črnomelj – Spomenik NOB na Gričku,
- Črnomelj – Dom culture,
- Vinica – Spominska hiša Otona Župančiča,
- Črnomelj – Spomenik padlim v 1. svetovni vojni,
- Kvasica – Spomenik NOB,
- Otovec – Železniški viadukt,
- Kanižarica – Rudnik,
- Pusti Gradec – Klepčev mlin in žaga.

5. Vodotoki:

- Kolpa: rečna soteska v zgornjem toku, jezovi, dolina v toku pod Vinico, na primer, pod Miliči, pritek Poganec pod Radenci, prodišča, brzice.
- Lahinja: izvirni odsek, odsek v krajinskem parku, reka v mestu.
- Dobljica: izvorno jezero, ravninski odsek pod Dobljicami, ujeti meandri pred Črnomljem.

6. Kraški izviri:

- Izvir Jelševnik,
- Izvir Obrščice,
- Otovski zdenc,
- Izvir Nerajčice,
- Gradnica, Gornji Suhor.

7. Kali – vodna telesa

- Gornji kal – Hrast,
- Krivače – Hrast,
- Kal v Pribincih,
- Kal Zapudje,
- Sinjevrški kal.

8. Jame:

- Jamski vhodi v večje udorne jame: Grdanji skedenj, Zjot na Sebetihu,
- Vhodi v izvorne jame: Kobiljača, Dolenjski zdenc,
- Podzemski vodni tokovi: Jelenja jama, Stobe, Bezgovka,
- Brezna: Čaganka, Kaščica.

9. Geologija:

- Nahajališče boksita Hrast pri Vinici.
- Kanižariška premogovna kadunja.

10. Krajina:

- Vrhovske vrtače,
- Kraški ravnik z Dobljčke gore ali Gabra,
- Steljniki Tribuče, Bojanci, Adlešiči.

11. Drevesni velikani:

- Lipa: Nova lipa, Marindol, Zagozdac, Miliči, Griblje.

12. Rastlinski svet:

- Suhi travniki s kukavičevkami na obrobju Poljanske gore.
- Mokrotni travniki ob Lahinji in Podturnščici z navadno reziko, navadnim muncem, močvirsko kukavico.

13. Živali:

- Vodomec – Lahinja,
- štorklja – Griblje,
- človeška ribica – Dobličica & Jelševnik,
- bober – sledi ob Lahinji, Kolpi ali Jelševniščici,
- Siva čaplja – Miliči,
- Močvirska sklednica – povirje Lahinje.

Povzela:

Greta Auguštin,
vodja oddelka za gospodarske dejavnosti
in razvoj podeželja